

Στον **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ ΚΟΝΤΗ**
a.kontis@realnews.gr

«Παροδικό σοκ», χαρακτηρίζει την πανδημία και τις επιπτώσεις αυτής στην ελληνική οικονομία η αντιπρόεδρος της Moody's **Κάθριν Μιλημπρόνερ** σε συνέντευξή της στη Realnews. «Η ελληνική οικονομία είναι πλέον περισσότερο ανταγωνιστική και παράλληλα το κόστος χρηματοδότησής της είναι σημαντικά χαμηλότερο», δηλώνει. Αναφέρεται και στους πιθανούς κινδύνους, τονίζοντας ότι «το ρίσκο μιας αρνητικής εξέλιξης υπάρχει, κυρίως για την περίπτωση μιας δεύτερης έξαρσης του κορωνοϊού, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε νέα lockdowns και σε ταξιδιωτικούς περιορισμούς από συγκεκριμένες χώρες».

■ **Ποιος πιστεύετε ότι θα είναι ο σημαντικότερος παράγοντας που θα καθορίσει το τελικό ποσοστό της ύφεσης για την Ελλάδα αλλά και την Ε.Ε. το 2020; Θεωρείτε πως η πρόβλεψη, που είχε γίνει πριν από αρκετούς μήνες, για ανάκαμψη της τάξης του 5% εντός του 2021 συνεχίζει να είναι αξιόπιστη;**

Εμείς εξακολουθούμε να προβλέπουμε μια ανάκαμψη αυτού του επιπέδου για την Ελλάδα μέσα στο 2021, βασιζόμενοι στο τωρινό σενάριο, σύμφωνα με το οποίο η πανδημία είναι ένα παροδικό σοκ. Επίσης, λαμβάνουμε υπόψη την ουσιαστική πολιτική ανταπόκριση, τόσο από τις ελληνικές Αρχές όσο και από τις άλλες χώρες της ευρωζώνης. Οι πολλές μεταρρυθμίσεις που εφαρμόστηκαν όλα τα προηγούμενα χρόνια επίσης θα βοηθήσουν την Ελλάδα να ανακάμψει από την ύφεση που προκαλείται από την πανδημία. Η οικονομία είναι πλέον περισσότερο ανταγωνιστική και ανοιχτή και η αγορά εργασίας είναι πιο ευέλικτη από ό,τι ήταν πριν από τα μνημόνια. Παράλληλα, το κόστος χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας είναι σημαντικά χαμηλότερο σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Η Ελλάδα έχει πρόσβαση σε σημαντικά κεφάλαια από πολλές και διαφορετικές πηγές και αυτό θα συνεχίσει να δρα υποστηρικτικά στις δημόσιες επενδύσεις, ενώ, επιπλέον, σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, το Ταμείο Ανάκαμψης της Ε.Ε. θα μπορούσε να παίξει έναν σημαντικά θετικό ρόλο στην ταχύτητα της ανάκαμψης της Ελλάδας. Το ρίσκο μιας αρνητικής εξέλιξης υπάρχει, κυρίως για την περίπτωση μιας δεύτερης έξαρσης του κορωνοϊού, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε νέα lockdowns και σε ταξιδιωτικούς περιορισμούς από συγκεκριμένες χώρες.

■ **Η Ιταλία αναμένεται να καταγράψει τη βαθύτερη ύφεση στην ευρωζώνη, ενώ η Τουρκία έχει σοβαρά οικονομικά προβλή-**

Κάθριν Μιλημπρόνερ
Αντιπρόεδρος της Moody's

«Οι ευρωπαϊκοί πόροι θα επιταχύνουν την ανάκαμψη της Ελλάδας»

«Η Ελλάδα έχει πρόσβαση σε σημαντικά κεφάλαια από πολλές και διαφορετικές πηγές, ενώ οι μεταρρυθμίσεις που έγιναν τα προηγούμενα χρόνια θα τη βοηθήσουν να ανακάμψει από την ύφεση»

ματα. Πιστεύετε ότι αυτό επιδεινώνει τα πράγματα και για την Ελλάδα, δεδομένου ότι αυτά τα κράτη είναι δύο από τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους της Ελλάδας;

Η Ελλάδα παραμένει μια σχετικά κλειστή οικονομία, κάτι που παρέχει ένα στοιχείο ανθεκτικότητας σε αυτήν την κρίση. Η Ελλάδα έχει επίσης καταφέρει να μειώσει το τρέχον έλλειμμα του Προϋπολογισμού της από περίπου 15% του ΑΕΠ της, στο αποκορύφωμα, πριν από την παγκόσμια οικονομική κρίση, σε σχεδόν 1,4% το 2019. Εξαιρουμένων των πετρελαϊκών προϊόντων, τα εξαγωγικά προϊόντα της Ελλάδας έχουν διατηρηθεί σε καλά επίπεδα, παρά το

σοκ του κορωνοϊού, καθώς οι ελληνικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά περίπου 1%, κατά τους πρώτους επτά μήνες του έτους. Με αυτό το δεδομένο, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τουριστικός τομέας, όπως επίσης και η ναυτιλία και οι μεταφορές, αυτή τη χρονιά αναμένεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις εξαγωγές υπηρεσιών. Φέτος οι εισαγωγές είναι πιο αδύναμες, η εγχώρια κατανάλωση και οι επενδύσεις συρρικνώνονται, ενώ και η τιμή του πετρελαίου μειώνεται. Αυτό πρόκειται, πιθανότατα, να αντισταθμίσουν τον αντίκτυπο της εξάρτησης της ελληνικής οικονομίας από τον εξωτερικό παράγοντα.

«Τιτλοποίηση και πώληση των μη εξυπηρετούμενων δανείων αποτελούν τα κλειδιά για να βελτιώσουν οι τράπεζες την ποιότητα των κεφαλαίων τους»

■ **Ανσυχείτε για τη δημιουργία μιας νέας γενιάς μη εξυπηρετούμενων δανείων, τόσο από τις επιχειρήσεις όσο και από τους ιδιώτες; Θα έπρεπε να υπάρξει μια διαγραφή ιδιωτικού χρέους, ειδικά στην Ελλάδα, όπου οι επιχειρήσεις και οι ιδιώτες φέρουν μεγάλα δανειακά βάρη, λόγω της δεκαετούς οικονομικής κρίσης;**

Ενώ οι τράπεζες συνεχίζουν να σημειώνουν πρόοδο στη διόρθωση των ισολογισμών τους κατά τα προηγούμενα χρόνια, η έξαρση του κορωνοϊού και η μείωση του ΑΕΠ πιθανότατα θα αντιστρέψουν ορισμένες από αυτές τις βελτιώσεις. Την ίδια στιγμή, τα κυβερνητικά μέτρα στήριξης είναι πολύ πιθανό να αντισταθμίσουν τις δυσμενείς επιπτώσεις που υπάρχουν για την ποιότητα των δανείων,

μέχρι ενός σημείου. Εμείς υποθέτουμε ότι τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που έχει το τραπεζικό σύστημα της Ελλάδας θα παραμείνουν σε παρόμοια επίπεδα, με τα τέλη του 2019, κοντά στο 40% των ακαθάριστων δανείων. Το κλειδί για τα σχέδια των τραπεζών να βελτιώσουν περαιτέρω την ποιότητα των κεφαλαίων τους είναι η τιτλοποίηση και πώληση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Ομως, πιστεύουμε πως, με το σημερινό περιβάλλον της αγοράς και με τον τρόπο που δρουν οι επεν-

δυτές αυτή την περίοδο, αναμένεται να καθυστερήσουν την υλοποίηση αυτών των συναλλαγών. Βεβαίως, για το ενδεχόμενο της διαγραφής του ιδιωτικού χρέους, πρέπει να πούμε ότι δεν είναι ο ρόλος μας να κάνουμε συστάσεις για την πολιτική που μπορεί να ακολουθήσει η κάθε κυβέρνηση.

■ **Η Ελλάδα δίνει πραγματικό αγώνα για να προσελκύσει ξένες άμεσες επενδύσεις. Πιστεύετε πως οι ξένοι επενδυτές θα είναι φέτος περισσότερο διστακτικοί ως προς την υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων τους;**

Σημειώνουμε ότι η ελληνική κυβέρνηση έχει αναγάγει την προσέλκυση των ξένων επενδύσεων σε βασικό της στόχο, όπως επίσης και ότι κατά το πρόσφατο παρελθόν έχει κάνει βήματα για να βελτιώσει το επενδυτικό κλίμα.